

השבת של רבי נחמן מברסלב

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קל"מ ב, סז)

טוב להגיד ולשיר **נַחַח נַחַמְּךָ נַחֲמֵן מֵאוֹמֵן** לזכות לכל הישועות

שבת בלק

לכה נא ארה לי ... (במדבר כב, ו)

ה שם יתברך נתן כח כל כך להבחירה, עד שיש כח להאדם להמשיך הרוח דלעלא כרצונו דרך הקדשה, או להפוך חס ושלום, עד שיש כח להאדם שהוא רחוק מהקדשה בתכלית הרחוק, ואף על פי כן על ידי כח בחירתו יש לו כח להמשיך עליו איזה בחינה מהרוח דלעלא, עד שיהיה נדמה לו שיש לו רוח הקודש ורואה חזיונות ומראות אמתיות, כי המחשבה יש לה תקף גדול. ומי לנו משקץ ומתעב יותר מבלעם הרשע, ימח שמו אף על פי כן התגבר ברשעתו כל כך נגד הקדשה, עד שהמשיך עליו מראות וחזיונות נוראות, עד שאמרו רבותינו ז"ל: אבל באמות העולם קם, ומנו: בלעם. על כן צריך האדם לזהר מאד, שכל זמן שמרגיש בעצמו שאינו קדוש כראוי בשלמות, אזי יכניע ויבטל עצמו נגד הקדשה בשלמות, ולא ירצה לילך בגדולות ובנפלאות ממנו; כי אם ירצה אז להמשיך על עצמו מראות וחזיונות, יוכל לקלקל יותר ויותר, כאשר נכשלו בזה רבים מאד, רק ילך בתמימות ויבקש מהשם יתברך שיעזרו לצאת מפחיתת מדרגתו ויזכה לקדש את עצמו כראוי, ורק בשביל זה ישתמש ויתאמץ בגדל כח הבחירה שיש לו, וירבה לדבר בזה דבורים קדושים לפני השם יתברך, וכל כוונתו יהיה כדי

שיזכה על ידי זה להכניע ולשבר הרע שלו לגמרי, כדי לשוב אל השם יתברך באמת ההפוך מדעת בלעם הרשע וחבריו ותלמידיו, שהם חזקים מאד בתקף הרע והטמאה שלהם ואינם רוצים להשפיל את עצמם נגד הקדשה, אדרבה הם רוצים להמשיך איזה בחינת רוח דלעלא מהקדשה למקומם הטמא, חס ושלום, להמשיך בחינת רוח נבואה, בחינת מראות וחזיונות למקומם, להגביר על ידי זה ביותר חס ושלום הרע על הטוב, והעיקר על ידי הדבור, כי הדבור יש לו כח גדול, הן בקדשה או להפוך חס ושלום, וכעין שאמרו רבותינו ז"ל: אף אנו נבוא עליהם באדם שכחו בפיו, כי הבחירה יש לה כח

גדול, כנוצר לעיל וכמבאר בפנים. ורשעים כאלו, שכונתם להרע, בודאי יהיה אחריתם להכרית; אבל איש הישראלי, שכונתו לטובה, שמכיר את מקומו ושפלות מדרגתו, ואף על פי כן הוא מתגבר גם בעמק נפילתו לדבר דבורים קדושים הרבה מתורה ותפלה והתבודדות וכו', וכל כוונתו לטובה, בכדי שיזכה לצאת מהרע שלו ולשוב אל השם באמת. ואז בודאי יש להשם יתברך נחת רוח מזה, ולא יהיה נאבד שום דבור, וסוף כל סוף ישוב להשם יתברך באמת. ואז אם יזכה ויהיה ראוי לזה, לקבל רוח הקודש אמיתי דרך הקדשה בשלמות השם הטוב יעשה עמו כרצונו. (הלכות חדש ד', אותיות ח' ט' לפי אוצר היראה - יראה ועבודה, אות צ"א - ועיין דיבור, אותיות י"ג י"ד; ברית, אות מ"ט)

וירא את ישראל שכן לשבטיו ... (במדבר כד, ב')

פרש רש"י: ראה שאין פתחיהו מכונין זה כנגד זה עלה בלבו שלא לקללם, כי בלעם רצה להכניס בהם עין רעה חס ושלום, כי בלעם כנגד תיקון התפלה דקדשה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק "ויאמר מואב אל זקני מדין". מנהיגם של אלו במדין נתגדל וכו'. אמרו: אין כוחו אלא בפה, אף אנו נבוא עליהם באדם שכחו בפה, כי ראה שהצלחת ישראל רק על ידי תפלה שכל תקונה על ידי אמת, ורצה להביא את בלעם שכל כוחו להפך הוא בפה, שהיה מסתכל תמיד בעין רעה על כל אחד למצא בו מום וחסרון והיה גומר בפיו הטמא לרעה עד שהיה לו כח לקלל ולהזיק חס ושלום, אבל כשראה שאין פתחי ישראל מכונין זה כנגד זה, עלה בלבו שלא לקללם, כי זה ידוע שעיקר אחיזת הסטרא אחרא, שהוא מחלקת דסטרא אחרא, הוא ממחלקת שבין ישראל בעצמו, כשיש חס ושלום ביניהם מחלקת, ומסתכל כל אחד על חברו לרעה מחמת האמת שלו, כי כפי דעתו אין טוב בעיניו האמת של חברו,

שעל ידי זה כל רבוי המחלקת שבעולם, ומשם אחיזת הסטרא אחרא להכניס עין רעה ולהזיק, חס ושלום. וזה בחינת מה שאסרו רבותינו ז"ל לעשות חלון או פתח כנגד חלונו או פתחו של חברו, כי האמת הפשוט של רב בני אדם אינו ברור וזך עדיין כל כך עד שיהיה מאיר בעצמו, רק שהוא בבחינת חלון ופתח שדרך שם נכנס האור; אבל אסור להסתכל על ידי החלון שלו, שהוא בחינת האמת שלו, בהחלון של חברו, שהוא בחינת האמת של חברו, כי יכולין לבוא על ידי זה לידי מחלקת, שמשם כל ההזקות שבעולם רחמנא לצלן.

ועל כן על ידי שראה שאין פתחיהו מכונים זה כנגד זה ואין מסתכל כל אחד בהאמת של חברו ואין לו עין רעה בחברו, על ידי זה לא היה לו כח לקללם, כי נתבטל אחיזתו. ועל כן נתהפך לברכה ואמר: "מה טובו אהליך יעקב משכנתיך ישראל". ופירש רש"י שם: על שראה שאין פתחיהו מכונים וכני"ל. וזהו שפרש רש"י שם: דבר אחר ימה טובו אהליך, אהל שילה וכו' ובית עולמים שהם בחינת בית התפלה, כמו שכתוב: "כי ביתי בית תפלה יקרא וכו'". כי הכל אחד, כי על ידי שאין פתחיהו מכונים ואין פוגמים באמת, על ידי זה יכולים להתפלל, שזה קדשת אהלים ומשכנות של ישראל. ועיקר הוא

קדשת הבית המקדש ששם מתקבצים כל השנים עשר שבטים, כל השנים עשרה נסחאות התפלה, כי דרך שם מעלה הצדיק שהוא בחינת אבן טוב את כל התפלות של ישראל שהם בבחינת חלון על ידי נקדת האמת שמוצא בהתפלה של כל אחד, שכל זה הפך הקלקול הבא על ידי שמסתכל אחד בחברו שהוא בחינת פתח נגד פתח. ועל כן שני הפרושים אחד ותלויים זה בזה, שעל ידי שאין פתחיהו מכונים ואין פוגמין בהאמת שהוא תיקון התפלה, שזהו בחינת מה טובו אהליך יעקב, שהם הדירות והבתים של ישראל, על ידי זה בעצמו מה טובו אהליך ומשכנותיך, שהם בחינת בתי כנסיות ובתי

מדרשות של ישראל. ועיקרם הבית המקדש, שהם בתי התפלה של ישראל שתקונם על ידי האמת. (הלכות נזקי שכנים - הלכה ה', אותיות ב' ג' לפי אוצר היראה - מחלוקת, אות מו; ועיין אמת, אות טא)

סיפור

סיפור ימי מוהרנ"ת (רבי נתן) - סימן צג-צח) ... בשנת תקע"ד בין יום הכפורים לסכות קניתי ביתי בישועתו הגדולה יתברך שמו לנצח וכני"ל ובאותה השנה נכנס להכפרים דפה אחד המיחד מאנשי-שלומנו שהכיר קצת את רבנו זכרונו לברכה בסוף ימיו, אבל עדיין לא ידע ממנו כלל מחמת שזה האיש היה רך בשנים מאד וכשנכנס לאחד מהכפרים דפה כני"ל נתקרב אלי ונתתי לו להעתיק כמה כתבים מעסקי שיחותיו הקדושים ומהמעשיות כי אז לא נדפסו עדיין ודברתי עמו הרבה ועוררתי משנתו בעזרת השם ואחר כך אחר איזה שנים נסע עמי לארץ ישראל וכל זה הייתה צמיחת ישועה להדפסת המעשיות ולשאר עניינים כאשר מתנוצץ בלבי בעזרת השם יתברך.

וכשנכנסתי לדירתני הנ"ל עזרני השם יתברך שעשיתי מחיצה בתוך ביתי כדי שיהיה לי מקום מיחד לעבודתו יתברך והעיקר בשביל התבודדות ואחר כך ראיתי שבני הבית מבלבלין אותי, וחזקני השם יתברך לבטח בו והתחלתי לעסק לבנות לי חדר מיחד לגמרי בתוך הבית שהיה רחוק מחדר דירת בני הבית ונגמר בסוף הקיץ הנ"ל, וזה היה לי לישועה גדולה ונפלאה בלי שעור

ר' שמואל מוּנְה קרוינזר
בן ר' חיים יוסף, זצ"ל

ר' שמעון חרדאד
בן ר' מאיר, ז"ל

ואז ראיתי בחוש כמה וכמה צריכין לקוות לה' ולבלי להתייאש מישועתו בשום דבר אף על פי שרואין שעוברין ימים ושנים הרבה והישועה רחוקה, אף על פי כן צריכין לקוות ולחזור ולקוות עד ישקוף וירא ה' משמים כי ידעתי בנפשי כמה וכמה ימים ושנים שהייתי מצפה לזה שיהיה לי חדר מיוחד, ועיני היו כלות לזה זמן זמנים טובא ותוחלתי הייתה נכזבה עד שכמעט נתייאשתי מזה והשם יתברך ברב רחמיו ונפלאותיו חמל עלי בזכותו הגדול זכרונו לברכה, ובזכות הרבים, ונתן לי דירה וחדר מיוחד נאה ומתקן מאד לפני ועל ידי זה החייתי עצמי הרבה וגמרתני שם בעזרתו הגדול יתברך כמה ספרים נפלאים קדושים ונוראים מאד מה ששמעתי ממנו זכרונו לברכה ומה שחדשתי בהם בחסדו הגדול יתברך:

☺ בשנת תקע"ד הני"ל הייתה התנהגה של בתו מרת חיה הני"ל בקהלת-קודש מדועדיבקע, והחפה הייתה ביום חמישי ב' אלול ושמחנו שם הרבה בעזרת השם יתברך ועל שבת-קדש נסענו לטשערין ששם ישב חותנה רבי יעקב יוסף הני"ל:

☺ בשנת תקע"ה התחילו התפלות להתייסד:

☺ בשנת תקע"ו נדפס הספר ספורי מעשיות:

☺ בשנת תקע"ז התחלתי למסר התפלות לאנשי שלומנו להעתיקם לעצמם ולאמרם, ואז הייתה הנשואין של בני שכנא שיחיה, וכן בשנת תקע"ח עסקתי בזה הרבה ואז בשנה הני"ל מסרתי התפלה של העשרה מזמורי תהלים שצוה הוא זכרונו לברכה לאמרם שבביל מקרה לילה חס ושלו, ועל קברו הקדוש שנקרא תיקון הכללי:

מכתב

(ספר אבי הנחל אי - מכתב ק"ז)

☞ ב"ה, ר"ח ניסן תש"ל, טבריא.

לכבוד אהוב ונחמד בעיני ה', אשר בו בחר ה' מכל ישראל ונתן לו מתנה חמודה טמונה וטמורה את הצדיק נחל נובע, ורודף ורץ ופורח במהירות בזריזות לשאב מימי חכמתו עלאה מכל עלאין להשקות לכל ישראל להשיב נפשם, כי רק הוא לבד יכול להעלות ולהוציא אותנו משטף מים הזדונים, מים עכורים, מים סרוחים ומטנפים שנלכדנו בהם. כי עכשיו בעצם תגברת ההסתרה והירידה העמקה, כל ישראל רעבים וצמאים ותאבים ומשתוקקים בפנימיות לבם בכלות הנפש למצא מנהיג אמתי שיוציאם מחשך וצלמות הנורא מאד. שלום לך, אל תירא ואל תחת, ה' עמך ואצלך וקרוב לך.

אנן בחביבותא תליא בחבורא חדא בגופא ונשמטא חדא, אין עוד אהבה בעולם כמו אהבה שלנו, כי היא כלה רק אמת לבד, אמת

ברור צח וצלול בלי פסלת ופניות עצמית, רק לשם ה', ואמת ה' היא לעולם ולעולמי עולמים. אנחנו צריכים להיזהר מאד מאד להלחיק ולחדש את האהבה בכל פעם ביתר שאת ויתר עז, כי היא טובת כלל ישראל לדורות.

דע אחי, עצמי ונשמתי, אשר עיני ולבי אצלך תמיד כל הימים לרבות הלילות בעת ההתבודדות והשיחות ותחנות ובקשות ביני לבין קוני, כי מן היום הראשון אשר נתת את לבך לכנס בהיכל המלך משיח ה' החי וקיים נחל נובע, חפץ בך ה' לתת לך את כסא ממלכתך לאורך ימים ושנים טובים נעימים ובראים. רק יהיו אוזניך ועיניך פתוחות ללכת בדרכיו ולקיים באמת בלבב שלם את הדברים אשר צווה אותנו בספריו הנוראים, למען דעת כי ה' הוא האלקים. ודע והאמן באמונה חזקה ונכונה כי רק בעבור זה זכינו לכל הנסים הנפלאים ונוראים אשר עשה ה' עמנו בחסדו הגדול לעיני כל העמים, עד שנתעלה ונתגדל ונתייקר בכל העולם כבוד ה' וכבוד עמו ישראל עם הנבחר וכבוד ארץ ישראל הנבחרת מכל הארצות. אלו היו ישראל יודעים רק מעט מן המעט מזה, היו כלם כורעים ומשתטחים לפני הדרת ממלכתו ומנשקים כפות רגליו.

ברב ענג ושמחת לב קבלתי מתנת פורים הקדוש הסך מאה ל"י, ישלם ה' פעלך הטוב אשר תשוקתך חזק תמיד לתמכני בכל לבך. ה' הטוב ילבישך בגדי ישע ומעיל צדקה וחסד ורחמים גדולים, ויאציל עליך ועל ביתך ברכה ושלוש וחיים טובים וארכים, שתזכה להתגבר להיות תמיד בשמחה איך שהוא, בגדל חסדי ה' ונפלאותיו שנתן לך מתנת חנם כזאת, ולהתחזק בכסופים וגעגועים ורצונות חזקים לחזות בנעם ה' שהמשיך הנחל נובע בפלאי נפלאותיו, תורותיו, תפלותיו, מעשיותיו,

שיחותיו הנוראות, הסתומות ונעלמות מכל העולמות שלא נתגלו עדיין מעת בריאת העולם, שעל-דס תפרח ותצמח גאולתנו הקרובה מאד. אם אמנם היה לי צער ועגמת נפש מהכבוד הגדול אשר כבדני בפורים הקדוש הזה בטבריא, כי באמת אני יודע בנפשי כי לפי מעשיי ופשעיי ועוונותיי העצומים אינני ראוי לכבוד כלל וכלל, ואני מחיב במסירת נפש לברח ולהתרחק מן הכבוד בתכלית תכלית הרחוק. אולם למרות כל זאת גדלה שמחתי בלי שיעור בראותי בזה גדל אהבתי ואמונתו בהצדיק האמת ואנשיו הכשרים ותקף תשוקתו לשמע סוד נוראות גדלתו אשר אין ערוך לו, עד אשר יתגלה לך רב טובו הצפון וטמון. הסתכל והסתכל ושים לבך היטב על הרמזים אשר ה' יתברך מרמז לך בכל פעם להתקשר עם הנחל נובע מקור חכמה בקשר אמיץ וחזק כל ימוט לעולם בזה ובבא, כי הוא חייד וארך ימך, ובימך תושע יהודא וירושלים בהתגלות אור הצדיק המאיר עכשיו בדורות אלה. אני מתפלל ומצפה לה' יתברך שיעורני ויזכני לדלג על כל המכשולים לבוא בכתובים מעתה לעתים תכופות, כי הוא זכות הרבים לדורות שאין עוד כמוהו.

בברכת חג כשר ושמח, מאת עבדך הנאמן והמסור בכל לב ונפש, ישראל בער אודיטר המעתיר ומתפלל תמיד על שלומך וטובתך.

עצות ותפילות

(לקוטי עצות - צדיק, סימן י"ח)

☞ זה שהלמדן דובר רעות על הצדיק הוא מכון גדול מאת השם יתברך, שהקדוש ברוך הוא מפיל צדיק גדול לתוך פיו של זה הלמדן כדי שעל ידי זה יוציא הצדיק השכינה, היו התורה שבעל פה מהגלות שבפה הלמדן. כי הצדיק עושה מאלו הדבורים הלכות ומיחד בזה יחודים גדולים ונפלאים עין שם בפנים (לקוטי עצות, סימן י"ב).

☛ ... ותזכנו להתקשר ולהתקרב לצדיקי אמת הגדולים במעלה מאד, אשר יש להם כח להעלות ולהפוך כל הדבורים והצרופים רעים שמדברים על הצדיקי אמת להפכם אל הקדשה, ולעשות מהדבורים רעים שלהם צרופי הלכות, אשר משם נשתלשלו אלו הדבורים רעים של המתנגדים אל האמת, אשר הפכו דברי אלקים חיים ונעשה להם פה לדבר על הצדיק עתק בגאווה ובזו על ידי למודם תורה שבעל פה.

☛ ותזכה אותנו ברחמיך הרבים על ידי כח הצדיקי אמת, להתקדש ולהטהר באמת עד שנזכה גם אנחנו לבא לדעת זה, שנדע לברר ולהעלות ולהפוך כל הצרופים רעים אל הקדשה, לבררם ולהעלותם לשרשם שבקדשה לעשות מהם צרופי הלכות קדושות. ונזכה להעלות השכינה מהגלות ולחברה עם דודה באהבה ואחווה ורעות, בבחינת חבוק ונשוק וזווג, ולהוציא בלעם מפיהם: (לקוטי תפילות א' - מתוך תפילה י"ב)

שיחות

(ר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

☞ ... אברהם לוריא היה לו שם גדול, מפורסם גדול... ואני נכנסתי אליו, והיה אצלו איזה חסידים. אמרתי לו: "אברהם מה יהיה ממך?". הם ידעו כבר, שהוא אוהב את ברסלב כנפשו. כשפגשתי אותו, אמרתי לו: "אברהם, נו, מה? מתי?". אז הוא התחיל לבכות: "מה יהיה ממני?... אני רוצה להיות גיבור כמוך... לא הכסף, אני רוצה ללמוד תורה...". וכולם גם כן היה להם קנאה עלי, הם ראו את הגבורה שלי, הם לא הבינו מאיפה הוא לקח גבורה כזה. אז הם פחדו לנגוע בספר ברסלב, לא לומדים ברסלב... התם שיבא את הנעל: "כמה מתוק, כמה יפה הנעל!...", הנעל היה לו שלושה קצוות - אני לא שמעתי בכל ימי חיי נעל משלושה קצוות, רק הנעל של התם, הנעל של התם הוא היה לו שלושה קצוות. לא ידעתי שיש נעל עם שלושה קצוות, אין נעל כזה, והתם אומר: "כמה יפה זה הנעל, כמה מתוק, כמה דבש וצוקר...". החכם למד צורף, רופא, יהלומים, אבל לא סנדלר, והתם לא למד רק סנדלר; וגם כן הסנדלר, לא היה יכול גם כן, הוא היה תם, הפרנסה שלו היה בדוחק גדול, ועל הנעל שלו לקח זהוב אחד, כשגמר הנעל היה לו שלושה קצוות, הוא לקח את הנעל ואמר: "כמה מתוק, כמה יפה זה הנעל!..."

אזעל